

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.
Owned by the Slovene National Benefit Society.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

ALI LIGA NARODOV SPI?

Ko je Rusija zaplenila veleposestva v Rusiji z namenom, da svet razdeli med kmete, da ga obdelujejo in se na njem prehranjujejo...

Rumunska ni Rusija. Njena vlada zagovarja svetost lastninskih pravic. Ampak vlada se ne ravna po tem, kar ona smatra za nedotakljiv princip o lastninskih pravicah.

Na Sedmograškem je naseljenih okrog 240,000 Sakssov. To so stari naseljenci in naseljeni so tam že okrog osem sto let. Vsi Saksi skupaj raven onih v mestih lastujejo okrog 700,000 akrov sveta.

Po vojni je seveda bila na Rumunskem sprejeta agrarna reforma. Na Rumunskem je pač toliko veleposestev, da bi lahko vsak kmet dobi toliko sveta, kolikor ga potrebuje za prehranitev svoje družine.

Staro nacionalistično sovraštvo se nadalje pospešuje in razpihava pod krinko agrarne reforme in tako skrbi, da iskra nacionalističnega sovraštva ne ugašne.

Pri grško-bolgarskem sporu je bilo drugače. Evropejske velesile, ki spadajo k ligi, so dejale, da se mora vojna odvrniti. Zakaj, je lahko umljivo. Pripravljeni še niso za novo vojno, ker bi vojna v sedanjih časih tudi pod najbolj zvijačno pretvezo ne bila nikjer popularna.

Glavni odbor S. N. P. J. in njegov glasnik "PROSVETA".
Buhl, Minn. — Na obredno oglasilo soji slovenske organizacije dne 25. oktobra v Minneapolis, Minn., sem predložil kot dodatek k pravilom resolucije za sprejem. Sprejeta pa ni bila.

Batkovnik William N. Haskell, ki je v letih 1921-1922 vodil ameriško pomožno akcijo v sovjetski Rusiji, poroča, da je vse vrste drugih in Rusije, o vseh ki izmenjavi v zadnjih štirih letih. Dejala, ki je se pred štirimi leti jezila razprostrta vladna represija v državi in zavezništva, in kvele aktivnosti, piše Haskell.

Danes je v Rusiji doroli živili. Danes je v Rusiji doroli živili. Danes je v Rusiji doroli živili.

Rev. Francis Jager je poudarjal, da kapitalizem mora biti, da imamo business in da Amerika je dežela kruha. Ampak delavcem dajo samo drobtine.

Los Angeles, Cal. — Bilo je leta 1906, ko je strašen potres porušil San Francisko. Grozna vest je prišla tudi v Belokrajino, da se je San Francisko pogreznilo v Tihni ocean.

Erzar imel pridigo v Semčju. Pridigoval je ves čas od ljudi v San Franciscu. Zdeli se tako-le: Predragi moji kristjani!

Po minuli sušni boji so ženske vzdihovale: Oh, bog jim grehe odpusti! Ena se je celo oglašila z vprašanjem, da bi rada vedela, če je kateri ženska okamenela, kot je Lotova žena.

V starem testametu citam, kako je Lot bežal iz Sodome in Gomore s svojo ženo in hčerama. Žena se je obrisala in v tistem hipu je okamenela.

Mr. Lot pa je potem živel s svojima nadobudnima hčerama še bolj razvedano. Opisnjali sta ga in počenjali z njim tako avinjska reči, da se v ameriškem časopisu že z besedami ne smejo ponavljati.

Muskegon Heights, Mich. — Pozivljam člane društva Michiganako jezero št. 264, da se malo bolj polnoštevilno udeležijo 8. novembra, in sicer ob četrtni uri, da ne bo treba celo vročkati, predno moremo seje odpreti, in se takrat nas je kvečjem od 8 do 10 članov.

Na ravno tem ne sledi vašti-rastva.
Farinacci, tajnik fašistovske organizacije v Italiji, je rekel te dni, da fašizam bežita, to je slo-al, na veri, monarhiji in armadi.

Na ravno tem ne sledi vašti-rastva.
Farinacci, tajnik fašistovske organizacije v Italiji, je rekel te dni, da fašizam bežita, to je slo-al, na veri, monarhiji in armadi.

Na ravno tem ne sledi vašti-rastva.
Farinacci, tajnik fašistovske organizacije v Italiji, je rekel te dni, da fašizam bežita, to je slo-al, na veri, monarhiji in armadi.

Na ravno tem ne sledi vašti-rastva.
Farinacci, tajnik fašistovske organizacije v Italiji, je rekel te dni, da fašizam bežita, to je slo-al, na veri, monarhiji in armadi.

Na ravno tem ne sledi vašti-rastva.
Farinacci, tajnik fašistovske organizacije v Italiji, je rekel te dni, da fašizam bežita, to je slo-al, na veri, monarhiji in armadi.

Na ravno tem ne sledi vašti-rastva.
Farinacci, tajnik fašistovske organizacije v Italiji, je rekel te dni, da fašizam bežita, to je slo-al, na veri, monarhiji in armadi.

Na ravno tem ne sledi vašti-rastva.
Farinacci, tajnik fašistovske organizacije v Italiji, je rekel te dni, da fašizam bežita, to je slo-al, na veri, monarhiji in armadi.

Na ravno tem ne sledi vašti-rastva.
Farinacci, tajnik fašistovske organizacije v Italiji, je rekel te dni, da fašizam bežita, to je slo-al, na veri, monarhiji in armadi.

Na ravno tem ne sledi vašti-rastva.
Farinacci, tajnik fašistovske organizacije v Italiji, je rekel te dni, da fašizam bežita, to je slo-al, na veri, monarhiji in armadi.

Na ravno tem ne sledi vašti-rastva.
Farinacci, tajnik fašistovske organizacije v Italiji, je rekel te dni, da fašizam bežita, to je slo-al, na veri, monarhiji in armadi.

Na ravno tem ne sledi vašti-rastva.
Farinacci, tajnik fašistovske organizacije v Italiji, je rekel te dni, da fašizam bežita, to je slo-al, na veri, monarhiji in armadi.

Na ravno tem ne sledi vašti-rastva.
Farinacci, tajnik fašistovske organizacije v Italiji, je rekel te dni, da fašizam bežita, to je slo-al, na veri, monarhiji in armadi.

Človeški duhovi in razmišljanje... Zanimiva predavanja in debate na filozofski konferenci...

Chicago. — Dr. C. Judson Herrick, profesor psihologije, sta imela te dni zanimivo razpravo na Filozofski konferenci...

Herrick je primerjal aparat misli z omrežjem železnic, v katerem se tiri prepletajo in vsak vlak gre po svojem tiru...

KANADA JE NAKLONJENA MINERALNIH VEŠTIL. Washington, D. C. — Ženski oddelek delavskega departmanta...

Komisija je pronašla, da so zakoni za zaščito mladoletnih in žensk potrebni v raznih industrijah...

BRZOJAVNI USLUŽBENCI SE ORGANIZIRAJO. St. Louis, Mo. — Kampanja je prinesla železniškim brzojavnim uslužbencem 485 novih članov...

30 oseb stane v Angliji. London, 4. nov. — V Dolceahgu, vasi na Valeškem, se je večerjal podri jez, ki je napiral majhno jezero...

Ameriški cerkveniki se jeze nad evropskimi

Zvezni cerkveni svet v Washingtonu kritizira Poljake in Rumune radi zatiranja verskih manjšin.

Washington, D. C. (F. P.) — Dr. Chas. S. McFarland, glavni tajnik Zveznega sveta Kristovih cerkva (Federal Council of Churches of Christ)...

DELAVSKE NOVICE. Tesarji bodo zahtevali \$1.50 na uro.

Chicago. — Čikaška tesaraka mnija, ki ima 28,000 članov, zdaj glasuje v referendumu o vprašanju meznega poviška na \$1.50 na uro prihodnjo spomlad.

Ameriška zgodovina v novembru

I. 1. novembra 1765. — Stamp act. — Tega dne je angleški parlament sprejel "zakon o kolokovanju" (stamp act), ki je igral tako važno vlogo v zgodnjih letih, ki so dovedli do ameriške revolucije.

3. novembra 1794. — Rejntina s William Cullen Bryanta. Ta ameriški pesnik in žurnalist se je rodil v Cermingtonu, Mass.

chusetts. L. 1815 je postal odvetnik. Istega leta je ušel plati za North American Review, v kateri reviji je prihodnje leto bil priobčen njegov spev "Thana-topsis"...

Pismo iz Jugoslavije

Ob vrnitvi v staro domovino pošiljam dopis. Vreme je bilo ves čas lepo, važna po morju izvrstna, postrežba točna, da sem bil zadovoljen.

Sedaj sem doma. Tu je vse zelo drago. Za malenkost, ki jo je napravil notar v treh minutah pri kupnem pismu (pogodbi) sem plačal sto petdeset dinarjev, kar je tri dolarje.

Kako silna je bila vojna, nam priča to, da je iz naše vasice, ki šteje le 13 hiš, padlo pet fantov; a ranjeni so bili skoro vsi. Tudi je bilo v naši vasi skoraj vedno nastanjeno vojaštvo, ob času soških bitk ga je šlo skozi do tudi po pol milijona.

KNJIZEVNE VESTI.

Znake slobode. Zbirka pjesma. Izdala prosvetni klub "Slovenska iskra" v Chicago, Ill. Cijena 75 centi.

Pod tem naslovom je izšla v Chicago knjiga zelo lepe vsebine. V knjigi je okrog 150 pesmi, ki so izključno delavske, revolucionarne.

Smrtna nesreča v Hrastniku. Dne 17. oktobra se je smrtno ponesrečil v Hrastniku občaninja rudar Vouk.

IZ PRAVNOGA

Hrvatska zavarovalna policia. Zavarovalna družba "La Fondacija" v Florenci izdaja za svoje hrvatske zavarovalce v Istri policio pisane v njihovem jeziku.

Isi istre. V Trsteniku so imeli za vsakega načelnika priljubljene domačina Jure Rotarja. Ce lo italijanska vojaška oblast ga je bila pohvalila, da je dober načelnik.

Zanimiv proces se obeta v Trstu. Indijanec Edgard Le Plante je bil v Laganu obojen na večmesečni zapor radi goljufije. Ta človek je hodil po Italiji elegantsko oblečen in je večkrat nastopil v indijanskem kostumu.

Pogodovanje Krassa. V Trstu se je ustanovil Gozdni odbor za triško pokrajino. Odbor je prevzel nalogo prejšnje komisije za pogodovanje Krassa ter je ustanovil konzorcij, h kateremu so pristopile občine: Trat, Tršič, Tomaj, Avber, Nabrežina, Bežana, Senožec, Sempolje in Dolnja vas.

Slovensko kmetstvo v triški okolici nekdanj in sedaj. V dobi šestih let je v triški okolici številno slovenskega učiteljstva padlo od 113 na 41. Leta 1918 je bilo pri Sv. Ivanu 18 slovenskih učiteljev in učiteljic, sedaj jih je 6, v Skadnju jih je bilo 20, danes jih je še 7. Pa so Italijani ob saadbi primorske zemlje napovedovali, da Slovincem še dvojijo kole!

Vest iz Jugoslavije

Živi grabovi. (Slika iz stanovanjske hiše v Mariboru.) — Kaka stanovanjska mizerija vlada v Mariboru, o kateri neposredno udeleženi nimajo nobenega pojma, je razvidno iz uradnih ugovorov mestnega fizikata o sanirnih potrebah hiše na Koroski cesti št. 43.

Ena izmed takih hiš je št. 43. Zanimiv proces se obeta v Trstu. Indijanec Edgard Le Plante je bil v Laganu obojen na večmesečni zapor radi goljufije.

Slovenska Narodna Podparna Jednota. Ustanovljena 8. aprila 1904. Glavni stan: 2627-29 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

IZVRSILNI ODBOR: UPRAVNI ODBOR: Predsednik Vincent Cizak; podpredsednik Andrew Vrtič, E. F. F. Y. Box 108, Johnstown, Pa.; gl. tajnik Matheo Turb; tajnik bošnjaški oddelek Blaž Novak; gl. blagotajnik John Vegrich; urednik glasila John Kavcic; upravitelj glasila Elio Golica.

POSODNI ODBOR: Martin Schmalzer, predsednik, Box 278, Barberton, Ohio; Franek A. Tancber, 2527 E. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.; John Krizmanič, 2415 Franklin Ave., West Park, Ohio; Mary Ubrich, 2623 E. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.; John Terboj, Box 22, Strabane, Pa.

POSODI — Korrespondence s glavnimi odborskimi, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole: VSA PRIMA, ki se nanašajo na poslo gl. predsednika so naslovi: Predsednik S. N. P. J., 2627-29 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

na Koroski cesti. V treh dvorišnih poslopih stanuje 14 strank in v glavnem poslopiju se nahajata dve kletni stanovanji. Stanovanjski sploh ne odgovarjajo zdravstvenim predpisom in bi vanje v njih zdravju škodljivo.

Maribor. V Mariboru je umrla 16. okt. Elizabeta Durajeva roj. Mlekuš v 77 letu starosti. — Dne 15. okt. je umrl v Mariboru g. Hinko Copič, tovarnar in pesnik.

RAZNO

Začetki kitajske pisave. — Svetovni potnik Sven Hedin je odkril koncem marca 1910 blizu Lipnorja ostanke nekdanjega kitajskega mesta Lou-lana, ki je svetelo okoli l. 267. po Kr. r. Pod razvalinami starih hiš je našel Sven Hedin zanimive papirje in palčice, popisane s posebnimi znamenji.

Anton Rudnik iz Zagreba; videli so ga v Buffalu, N. Y. in v Milwaukee, Wis.; Ana Endštet iz Bednika na Hrvaškem, okrog 40 let; zadnje bivališče Lackawanna, N. Y.;

30 oseb stane v Angliji. London, 4. nov. — V Dolceahgu, vasi na Valeškem, se je večerjal podri jez, ki je napiral majhno jezero. Voda je mirna in doline in zalisa vas. Trideset oseb je izgubilo življenje.

